Evropski parlament
2014-2019

Odbor za razvoj

2016/2219(INI)

9.11.2016

MNENJE

Odbora za razvoj

za Odbor za zunanje zadeve

o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju za leto 2015
(2016/2219(INI))

Pripravljavec mnenja: Cristian Dan Preda

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. je prepričan, da so razvoj in človekove pravice medsebojno odvisni in da so spoštovanje ter varstvo in uveljavljanje človekovih pravic, vključno s socialnimi, ekonomskimi in političnimi pravicami, pogoj za zmanjševanje revščine in neenakosti ter za doseganje ciljev trajnostnega razvoja; prav tako meni, da revščina in nerazvitost ovirata učinkovito uresničevanje človekovih pravic;

2. poudarja, da se mednarodna skupnost v zvezi z begunsko krizo trenutno sooča z enim od največjih izzivov doslej; pozdravlja oblikovanje novih instrumentov EU za obravnavo temeljnih vzrokov migracij in poudarja, kako pomembno je postaviti človekove pravice in dostojanstvo v središče migracijske politike EU; opozarja, da je pravica zapustiti lastno državo zapisana v členu 13 Splošne deklaracije OZN o človekovih pravicah in da je treba v izvornih, tranzitnih in ciljnih državah, tudi v centrih za pridržanje, v celoti spoštovati človekove pravice migrantov;

3. meni, da bi morale biti človekove pravice za vse horizontalna značilnost pri uresničevanju vseh ciljev agende 2030; poziva, naj se na državni in mednarodni ravni vzpostavi vključujoč in na pravicah temelječ okvir kazalnikov za cilje trajnostnega razvoja, ki bo upošteval človekove pravice, da se zagotovi dobra preglednost in odgovornost v zvezi s tem in da bodo sredstva, namenjena razvoju, dejansko dosegla ljudi, ki jih potrebujejo;

4. poudarja, kako pomemben je cilj trajnostnega razvoja št. 16 za zagotavljanje miru, pravičnosti in vključujočih družb; poudarja, da je spoštovanje človekovih pravic osrednjega pomena pri vseh uspešnih procesih demokratizacije in da bi morali biti utrjevanje pravne države, dobrega upravljanja, institucionalnih zmogljivosti z uporabo proračunske podpore, demokratične udeležbe in predstavniškega odločanja, stabilnosti, socialne pravičnosti ter vključujoče in trajnostne rasti, ki bi omogočala pravično porazdelitev pridobljenega bogastva, osrednji cilji vseh zunanjih politik EU; svari pred populizmom, ekstremizmom in zlorabo položaja, ki opravičujejo kršitve človekovih pravic;

5. opozarja, da je treba v razvojno politiko EU uvesti na pravicah temelječ pristop, katerega cilj je vključiti načela človekovih pravic v operativne dejavnosti EU za razvoj, kar bi vključevalo teoretične in praktične ureditve za usklajevanje človekovih pravic in dejavnosti razvojnega sodelovanja; poziva, naj se orodja tega pristopa hitreje posredujejo partnerjem, vključno z lokalnimi organi, civilno družbo in zasebnim sektorjem, njihovo uporabo pa naj tesno spremlja Komisija;

6. je zaskrbljen zaradi poskusov, da bi sredstva, namenjena ukrepom za boj proti revščini in spodbujanje razvoja, ki v praksi spodbujajo tudi politike za ohranjanje človekovih pravic, uporabili v namene, ki niso povezani z razvojem;

7. opozarja, da je načelo usklajenosti politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 PDEU, izjemno pomembno za doseganje spoštovanja človekovih pravic; poziva EU, naj

zagotovi, da bo usklajenost politik za razvoj s pomočjo potrebnih smernic, ocen učinkov ter mehanizmov spremljanja in poročanja vključena v politike EU in držav članic; vztraja, da je treba povečati skladnost in usklajevanje vseh zunanjih politik in instrumentov EU, hkrati pa izvajati pristop na podlagi človekovih pravic; poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, pri tem pa upoštevajo svoja pooblastila, skladnost z zavezami na področju razvoja ter politike EU na tem področju;

8. odločno poziva Svet, Komisijo in države članice, naj sistematično vključujejo človekove pravice za vse v politične dialoge in trgovinska pogajanja z državami v razvoju ter zagotovijo, da bo sodelovanje s tretjimi državami vezano na napredek na področju učinkovitega spodbujanja demokracije in človekovih pravic; poziva Komisijo, naj pri pogajanjih o mednarodnih sporazumih, tudi sporazumih o gospodarskem partnerstvu, še naprej spodbuja vključevanje klavzul o človekovih pravicah ter socialnih in okoljskih klavzul, ki ne smejo biti predmet pogajanj, prav tako pa naj razmisli o sistemu sankcij in odškodnin za žrtve v primeru dokazanega kršenja človekovih pravic; predvsem vztraja pri tem, da morajo prihodnji sporazumi z državami AKP okrepiti obstoječi dialog o človekovih pravicah; poziva EU, naj pri oblikovanju politik dejavno sodeluje z nevladnimi organizacijami in civilno družbo, da bi poskrbeli za učinkovitost določb o človekovih pravicah, zagotovili lastništvo ter preprečili morebitno instrumentalizacijo človekovih pravic;

9. priznava pomembno vlogo delegacij EU pri spodbujanju človekovih pravic v tretjih državah in učinkovitem izvajanju zunanje politike EU na področju človekovih pravic; poziva Komisijo, naj oceni uporabo orodij pristopa na podlagi človekovih pravic v delegacijah ter Parlamentu posreduje povzetek te ocene;

10. opozarja, da je zasebni sektor pomemben partner pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, kako pomembno je poskrbeti, da bodo multinacionalne družbe, ki začnejo delovati v posamezni državi, ravnale odgovorno ter spoštovale človekove pravice, pa tudi socialne in okoljske standarde ter načela; meni, da bi bilo mogoče učinek v zvezi s tem povečati s sklenitvijo več javno-zasebnih partnerstev; v zvezi s tem poziva EU in države članice, naj redno ocenjujejo vpliv razvojnih dejavnosti zasebnega sektorja na človekove pravice ter dejavno sodelujejo s Svetom OZN za človekove pravice pri pripravi mednarodne pogodbe, s katero bi zagotovili odgovornost nadnacionalnih družb pri kršitvah človekovih pravic;

11. opozarja, da konflikti in nestabilne razmere negativno vplivajo na življenja milijonov ljudi in da je prišlo do razmaha kršitev človekovih pravic v povezavi s terorizmom; poudarja, da je treba bolje povezati zunanjepolitične varnostne ukrepe, humanitarno pomoč in dolgoročne razvojne ukrepe; poziva EU, naj vključi zaščito žrtev zločinov in nasilja v razvojne programe s tretjimi državami ter nameni prednost izmenjavi primerov najboljše prakse v zvezi z bojem proti korupciji, saj ta pogosto omogoča, da ostanejo storilci nekaznovani, in povzroča krivico žrtvam;

12. poudarja, da je treba spodbujati družbeno, gospodarsko in politično vključevanje vseh ne glede na starost, spol, spolno usmerjenost, raso, etnično pripadnost ter veroizpoved, vključno s pravičnim dostopom do okrepljenih nacionalnih zdravstvenih sistemov za vse; poziva institucije EU, naj kastno razlikovanje obravnavajo enako strogo kot vse druge vzroke diskriminacije; ponovno poudarja, da je EU zavezana podpori ranljivih in

marginaliziranih skupin, tudi invalidov v skladu s Konvencijo OZN o pravicah invalidov, in poziva, naj se natančno preuči učinkovitost projektov na področju invalidnosti ter zagotovi ustrezna vključitev organizacij invalidov v načrtovanje in izvajanje teh projektov; prav tak poudarja, kako pomemben je cilj trajnostnega razvoja št. 5 o odpravi vseh vrst diskriminacije zoper ženske in dekleta, pri čemer je treba posebno pozornost posvetiti pomembni vlogi zagovornic človekovih pravic;

13. poudarja, da je treba okrepiti pravne instrumente, tako više kot niže od rudarjenja v dobavni verigi mineralov, da bi omogočili boljšo sledljivost mineralov; poziva EU, naj prepreči, da bi multinacionalne družbe iz EU kršile človekove pravice v zvezi z izkoriščanjem naravnih virov v državah v razvoju, ter podpira stroge pravne okvire in pobude, katerih cilj sta preglednost in dobro upravljanje v rudarskem sektorju in drugih sektorjih pridobivanja naravnih virov; podpira svetovne pobude za boj proti korupciji, na primer pobudo za preglednost v ekstraktivni industriji; opozarja, da je zaradi kršitev človekovih pravic na področju pridobivanja naravnih virov prizadeto zlasti domorodno prebivalstvo in da je treba spoštovati njihovo svobodno, vnaprejšnje in informirano soglasje;

14. z izjemno zaskrbljenostjo ugotavlja, da po podatkih Mednarodne organizacije dela (MOD) približno 21 milijonov moških, žensk in otrok po vsem svetu živi v nekakšni obliki suženjstva in da v več državah s statusom GSP+ poročajo o večkratnih kršitvah temeljnih standardov dela; poudarja, da je treba v skladu z agendo za dostojno delo Mednarodne organizacije dela obvezno spoštovati mednarodne standarde dela, in meni, da bi morale pravice delavcev zavzeti pomembnejše mesto v zunanjih odnosih EU; poziva k učinkovitemu izvajanju in uveljavljanju GSP+, ki bi ga spremljala civilna družba, pri tem pa uporabljala pregleden mehanizem poročanja; prav tako poziva, naj EIB večjo pozornost nameni posledicam, ki jih imajo njene dejavnosti na človekove pravice in pravice delavcev, in v ta namen predlaga, naj se v ocenjevanje njenih projektov vključi tudi merilo človekovih pravic;

15. je zadovoljen, da je bilo v letno poročilo EU dodano poglavje o razvoju, in poziva, naj to postane stalna praksa tudi v poročilih za naslednja leta.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	8.11.2016
Izid končnega glasovanja	+: 19 –: 3 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Louis Aliot, Nicolas Bay, Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Raymond Finch, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Elly Schlein, Eleni Teoharus (Eleni Theocharous), Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Marina Albiol Guzmán, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Bernd Lucke, Judith Sargentini, Patrizia Toia
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Maria Grapini